

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Speciální školy, Tábor, třída Čs. Armády 925

Tř. Čs. Armády 925, 390 03 Tábor

Identifikátor školy: 600 022 722

Termín konání komplexní inspekce: 19. květen – 22. květen 2003

Čj.:	071 11194/03-0507
Signatura:	kg7nw501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Speciální školy Tábor jsou zřízeny jako příspěvková organizace Jihočeského kraje, U zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice. Součástí školy jsou zvláštní škola, pomocná škola, přípravný stupeň pomocné školy, speciální základní škola při nemocnici, speciální mateřské škola při nemocnici, školní družina a školní jídelna. Speciální školy mají tyto odloučená pracoviště:

- odloučené pracoviště Libušina 164, Bechyně
- odloučené pracoviště Poplužní 3, Mladá Vožice
- odloučené pracoviště ČSA 2611, Tábor
- odloučené pracoviště tř. Kpt. Jaroše 2000, Tábor

Komplexní inspekce byla provedena ve zvláštní škole a školní družině v Táboře. Do zvláštní školy je ve školní roce 2002/2003 zařazeno 56 žáků, kteří jsou rozděleni do sedmi tříd. K docházce do školní družiny je přihlášeno 16 žáků.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy ve zvláštní škole a školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy ve zvláštní škole a školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběh a výsledky vzdělávání ve zvláštní škole
- průběh a výsledky vzdělávání ve školní družině

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně vzdělávací činnost ve zvláštní škole zajišťuje jedenáct učitelů a učitelek včetně ředitelky školy. Osm z nich je odborně a pedagogicky způsobilých pro výuku ve speciální škole, dvě učitelky mají střední pedagogické vzdělání rozšířené studiem speciální pedagogiky, jeden učitel nemá speciálně pedagogické vzdělání. Ve školní družině působí dvě vychovatelky, jedna z nich nemá speciálně pedagogické vzdělání. Při přidělování úvazků respektuje ředitelka školy osobnostní předpoklady vyučujících a využívá jejich aprobační pro výuku jednotlivých předmětů. Funkci výchovného poradce je pověřena vyučující, která absolvovala kvalifikační studium výchovného poradenství.

Metodická sdružení a předmětové komise nejsou ve škole zřízeny. Hlavním poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada, která se schází pravidelně a o jednáních jsou vedeny záznamy. Pokud ve škole působí začínající učitel nebo učitelka, má vždy určeného uvádějího pedagoga. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti speciální pedagogiky a vytváří studujícím podmínky potřebné pro studium. Pravidelným sledováním průběhu výchovně vzdělávacího procesu, prováděného formou hospitací ve výuce, kontrolou dokumentace a prací žáků získává vedení školy dostatek informací o kvalitě práce všech vyučujících. O provedených hospitacích a kontrolách jsou vedeny záznamy a závěry jsou s pracovníky projednávány. Přijímaná opatření směřují k odstranění zjištěných nedostatků a ke

zlepšení výchovně vzdělávací práce školy. Hodnocení všech zaměstnanců je prováděno na základě kritérií, která jsou veřejná.

Speciální školy řídí ředitelka školy, která jmenovala svou statutární zástupkyni. Ředitelka školy přímo řídí i zvláštní školu a školní družinu v Táboře. Na odloučených pracovištích jsou řízením pověřeny vedoucí učitelky. Všichni vedoucí pracovníci mají ve Vnitřním řádu školy jasně stanovené kompetence pro svou práci. Vnitřní řád školy dále obsahuje povinnosti žáků a pracovníků školy a denní časový řád všech pracovišť školy. Organizační struktura je stanovena přehledně a respektuje specifika všech pracovišť. Informace se k zaměstnancům dostávají včas a v potřebném rozsahu. Jsou předávány osobně ředitelkou školy, na provozních poradách, elektronickou poštou a oběžníky. Žáci a jejich zákonní zástupci jsou informováni třídními učiteli a ostatními vyučujícími prostřednictvím žákovských knížek, nástěnek v budově školy a na pravidelných třídních schůzkách. Kontakt s rodiči je realizován také prostřednictvím romské asistentky, která ve škole pracuje vždy dva dny v týdnu.

Veřejnost je o činnosti školy informována prostřednictvím regionálního tisku. Škola organizuje výstavy prací a kulturní vystoupení žáků. Velkou pozornost věnuje prevenci sociopatologických jevů. Škola spolupracuje s Policií ČR, Českým svazem mentálně postižených sportovců a se sdružením Cheiron, které se zabývá protidrogovou prevencí.

Personální podmínky mají velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Vnější plášť budovy, ve které je umístěna zvláštní škola, přilehlý pozemek a školní hřiště vykazují znaky déletrvajících nedostatečných údržby. Vnitřní prostory školy odpovídají potřebám zvláštní školy jak z hlediska počtu zařazených žáků, tak z hlediska plnění vzdělávacího programu. Většina tříd svou velikostí odpovídá počtu zařazených žáků, v některých z nich však chybí relaxační koutky. Nábytek ve třídách je většinou starší, postupně je obměňován a modernizován. V přízemí školy je zřízena učebna výtvarné výchovy, v rámci projektu INDOŠ byla jedna učebna vybavena 7 počítači. Pro výuku pracovního vyučování jsou zřízeny dřevodílna a kovodílna, učebna šití, školní kuchyně a školní pozemek. Tělesná výchova probíhá v tělocvičně nebo v posilovně v budově školy. Dále je k dispozici venkovní areál se školním hřištěm. Pro výuku plavání je využíván plavecký bazén. Tělocvična i posilovna jsou menších rozměrů, vybavení tělovýchovným náradím má velmi dobrou úroveň. Vybavení odborných učeben pracovního vyučování odpovídá požadavkům vzdělávacího programu zvláštní školy. Společné prostory školy jsou vyzdobeny pracemi žáků a řadou diplomů a cen, které žáci a žákyně školy získali na sportovních soutěžích. Výzdoba ve třídách je značně rozdílná, v některých třídách vyššího stupně nejsou prezentovány žádné práce žáků a chyběly i aktuální názorné pomůcky. V atriu mají žáci k dispozici stoly na stolní tenis, které využívají v době mimo vyučování i v rámci výuky tělesné výchovy.

Školní družina je umístěna v budově sousedící se zvláštní školou společně s třídami pomocné školy. Každé oddělení má svou vlastní místnost vybavenou velmi pěkným nábytkem. Prostředí ve školní družině odpovídá potřebám žákům nižšího a středního stupně zvláštní školy. Umožňuje žákům po skončení vyučování relaxovat, ale také se připravovat na vyučování. Školní družina má pro svou činnost dostatek her, hraček a stavebnic, ale i v této oblasti by mělo dojít k postupné obměně a modernizaci. Žáci mají možnost výpůjčky knih a dětských časopisů z vlastní knihovny. Družina je vybavena televizorem, videem a počítačem.

Všechny používané učebnice mají schvalovací doložku MŠMT. Názorné pomůcky a didaktická technika jsou ve škole zastoupeny v dostatečném množství a při jejich důsledném používání je

možné dodržovat při výuce zásadu názornosti. Vedení školy sleduje účelnost využívání názorných pomůcek a didaktické techniky v rámci hospitací. Má velmi dobře zmapované nedostatky v technickém stavu budovy a ve spolupráci s majitelem je postupně odstraňuje.

Materiálně-technické podmínky zvláštní školy a školní družiny mají celkově velmi úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Ve zvláštní škole je vyučováno podle Vzdělávacího programu zvláštní školy, který byl schválen MŠMT ČR pod čj. 22 980/97-22 dne 20. 6. 1997 jako učební dokument pro zvláštní školy s platností od 1. 9. 1997.

Vzdělávací program je realizován v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol.

Učební plán vzdělávacího programu zvláštní školy je plněn v celém rozsahu. Výuka je realizována podle osnov Vzdělávacího programu zvláštní školy.

Výuka sledovaných předmětů je v souladu s učebním plánem a učebními osnovami.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou zaznamenány v příslušné povinné dokumentaci. Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, záznamy o denních činnostech ve školní družině jsou vedeny na předepsaných tiskopisech.

Povinná dokumentace zvláštní školy je vedena průkazně.

Kontrolní činnost v oblasti naplňování učebních plánů a učebních osnov je realizována formou pravidelných hospitací, kontrol třídních knih a písemností žáků. Závěry z kontrol jsou s vyučujícími prokazatelně projednávány.

Systém kontroly naplňování učebních plánů a osnov ve sledovaných předmětech je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, zeměpis a dějepis

Ve většině hospitovaných hodin byli žáci průběžně motivováni k aktivnímu plnění zadaných úkolů. Motivace vycházela nejčastěji z uvádění příkladů z praxe a navazovala na dosavadní životní zkušenosti žáků. Probíraná témata byla vždy v souladu s učebními osnovami. Hodnocení žáků pedagogy bylo vždy objektivní a byly při něm respektovány jejich individuální zvláštnosti. Výrazně převažovalo pozitivní hodnocení, menší prostor byl věnován závěrečnému hodnocení vyučovacích jednotek a shrnutí učiva. Ke vzájemnému hodnocení byli žáci vyzváni pouze v některých hodinách matematiky.

Plánování a bezprostřední příprava na výuku byla většinou zaměřena na obsahovou stránku výuky a časový průběh hodin. Ve všech předmětech byly uplatňovány frontální, skupinové i individuální metody výuky. V menší části hodin (hlavně českého jazyka) převažovala frontální výuka, která není v tomto typu školy vždy dostatečně účinná a omezuje prostor pro využití prvků aktivního a samostatného učení žáků. Větší část hodin byla připravena tak, aby byl žákům vytvořen prostor pro aktivní zapojení do výuky a zvolené metody a formy práce umožnily její činnostní pojetí. Vyučující se v různé míře snažili o individuální přístup k žákům a respektovali jejich specifické schopnosti. Rozdílily byly zaznamenány v používání názorných pomůcek. Velmi dobré bylo jejich využití v hodinách matematiky, dějepisu a zeměpisu. Naopak v hodinách českého jazyka nebyla v části hodin výuka podpořena vhodným využitím názorných pomůcek nebo didaktické techniky. Výuka probíhala v příjemné atmosféře, mezi učiteli a žáky vládla vzájemná důvěra, pochopení a tolerance. Komunikace probíhala podle stanovených pravidel.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice, českém jazyce, zeměpisu a dějepisu má velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech tělesná výchova a pracovní vyučování

Ve všech hospitovaných hodinách byl vytvořen prostor pro vstupní motivaci žáků. Vyučující vždy přiměřenou formou seznámili žáky s obsahem a cílem výuky a vysvětlili jim přínos procvičovaných dovedností pro jejich profesní přípravu. Výrazným motivačním faktorem při výuce tělesné výchovy v 8. a 9. ročníku byla osobnost vyučujícího – aktivního sportovce. Vyučující vytvořili v hodinách prostor pro procvičení a upevnění probíraného učiva.

Všechny vyučovací jednotky byly zodpovědně připraveny. Probírané učivo odpovídalo požadavkům učebních osnov. Při pracovním vyučování jsou zařazovány v požadovaném rozsahu všechny složky předmětu (dílečné práce, pěstitelské práce a práce v domácnosti). V hodinách pracovního vyučování měli žáci připraveny různě náročné úkoly podle jednotlivých ročníků ve skupině. Probíraná témata byla v souladu s požadavky učebních osnov. Pokyny žákům byly jasné, důraz byl kladen na dodržování dohodnutých pravidel. Při výuce tělesné výchovy byla žákům stanovena přiměřená fyzická zátěž. Vyučující obou předmětů používali demonstrační metody, při kterých byly požadované činnosti názorně předvedeny, žáci byli upozorněni na oblasti, ve kterých dochází častěji k chybám a poučení o pravidlech bezpečnosti a ochrany zdraví. Výkony žáků byly hodnoceny průběžně. Pokud se žáci dopouštěli chyb v provedení pracovních činností nebo cviků následovalo vysvětlení správného postupu a nové procvičení. Při nácviku základních herních kombinací i při vlastní hře (kopané) byli žáci vedeni ke vzájemné spolupráci, toleranci a dodržování pravidel hry. Ke vzájemné pomoci a toleranci byli žáci vedeni i v průběhu pracovního vyučování. Pozornost byl věnována i materiálnímu zabezpečení výuky. V hodinách tělesné výchovy používali vyučující např. rehabilitační míče, kruhy, míče na kopanou apod. Žáci byli převlečeni do sportovního úboru a obuvi.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově a pracovním vyučování mají velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťuje škola především v rámci jednání pedagogické rady. Výsledky každého žáka jsou zde čtvrtletně projednány a zhodnoceny. V rámci kontrolní a hospitační činnosti věnují ředitelka školy i její zástupkyně pozornost sjednocování kritérií pro klasifikaci žáků a sledují úroveň žákovských prací. V průběhu výuky jsou používány běžné hodnotící a klasifikační metody. Pokud dojde k nápadnému zhoršení chování a učení žáka, dává škola podnět rodičům ke speciálně pedagogickému a psychologickému přešetření. Psycholog speciálně pedagogického centra školu pravidelně navštěvuje a spolupracuje s rodiči žáků a vyučujícími. Včasnou intervencí se daří snižovat počet žáků s výukovými potížemi a problémy v chování.

Výchovně vzdělávací práce školy je zaměřena na úspěšnou socializaci žáků a rozvoj jejich pracovních dovedností. V rámci výuky všech předmětů je sledováno praktické využívání získaných znalostí, dovedností a návyků. Ve větší části hodin jsou používány metody, které umožňují činnostní pojetí vyučování. Žákům je vytvořen prostor pro komunikaci s učiteli a podle jejich schopností je obsah učiva rozšiřován nebo redukován. Většinou se daří dodržet individuální přístup a zachovat individuální tempo práce žáků. V přiměřené míře jsou používány názorné a didaktické pomůcky. Velmi dobrých výsledků dosahuje škola ve výuce tělesné výchovy, což se výrazně projevuje ve výsledcích žáků na krajských i celostátních sportovních soutěžích.

Celkově má průběh vzdělávání a výchovy velmi dobrou úroveň.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Školní družina

K docházce do školní družiny je ve školním roce 2002/2003 přihlášeno 16 žáků, kteří jsou rozděleni do dvou oddělení. K přihlášení žáků jsou používány zápisové lístky. Evidence docházky je vedena v přehledech výchovně vzdělávací práce. V tomto školním roce je k docházce přihlášen žák pomocné školy, který byl do kolektivu ostatních žáků úspěšně integrován. Kapacita stanovená ve zřizovací listině je dodržena. Činnost školní družiny probíhá od 6,45 do 7,45 a od 11,45 do 15,30 a navazuje na výchovně vzdělávací program zvláštní školy. Vychovatelky při přípravě činností vycházejí z tematického plánu, ve kterém mají stanovená témata pro tělovýchovné, pracovní, výtvarné a hudební činnosti. V časovém členění každého dne je vytvořen prostor pro přípravu žáků na vyučování. Větší část činností má odpočinkový a relaxační charakter a probíhá jak v místnosti družiny, tak na školním hřišti a na zahradě školy. V průběhu sledované výchovné práce vychovatelky důsledně respektovaly individuální možnosti žáků a jejich aktuální stav. Žáci se chovali zcela přirozeně, dobře mezi sebou komunikovali a o prováděné činnosti projevovali zájem. K jejich spokojenosti přispívá i možnost volby činností, které se jim v průběhu pobytu ve školní družině dostává.

Výchovný program školní družiny umožňuje žákům činnosti, které navazují na vzdělávací program zvláštní školy a vytváří prostor pro odpočinek a relaxaci. Výchovná práce je plánovaná a dobře materiálně zabezpečena. Vychovatelky zohledňují stupeň únavy žáků a jejich individuální schopnosti.

Personální podmínky, materiální podmínky, organizace a průběh činností mají velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v aktuálním rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji uvedenými ve zřizovací listině ze dne 11. 9. 2001 upravené dodatkem číslo 1 ze dne 16. 4. 2002.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT dne 13. 5. 2002 pod čj. 19 147/02-21
2. Zřizovací listina vydaná Jihočeským krajem se sídlem v Českých Budějovicích dne 11. 9. 2001 včetně dodatku č. 1 ze dne 16. 4. 2002
3. Rozvrh hodin na školní rok 2002/2003
4. Třídní knihy za školní rok 2002/2003
5. Katalogové listy
6. Třídní výkazy na školní rok 2002/2003
7. Záznamy z pedagogických rad
8. Školní řád
9. Vnitřní řád školy
10. Rozvrh hodin na školní rok 2002/2003

11. Zápisové listky do školní družiny na školní rok 2002/2003
12. Přehledy výchovně vzdělávací práce za školní rok 2002/2003
13. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002

ZÁVĚR

Pedagogický sbor zvláštní školy a školní družiny je stabilizovaný. Postupně se zlepšuje odborná a pedagogická způsobilost v oblasti speciálně pedagogické, a to má příznivý dopad na kvalitu výuky. Ředitelka školy má přirozenou autoritu a vytváří dostatek prostoru pro uplatnění osobnostních předpokladů všech pedagogických pracovníků. Pedagogický sbor je doplněn o romskou asistentku, která škole pomáhá zejména při komunikaci s rodiči.

Materiální a prostorové podmínky umožňují realizaci vzdělávacího programu zvláštní školy v celém rozsahu. V hlavní budově jsou postupně prováděny pouze částečné opravy. Velikost některých tříd neumožňuje vyčlenění relaxačních prostor. Doplnění fondu názorných pomůcek je promyšlené a v souladu s finančními možnostmi školy.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech mají velmi dobrou úroveň. Používané metody a formy práce ve většině vyučovacích hodin umožňovaly žákům aktivní zapojení do výuky. Vyučující se snaží o uplatňování individuálního přístupu k žákům. Výchovně vzdělávací práce pedagogického sboru je komplikována malou motivací žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Přesto se dlouhodobě daří vytvářet ve škole příznivé klima, které přispívá k adaptaci těchto žáků na školní práci.

Od poslední inspekce došlo ke zvýšení počtu součástí a odloučených pracovišť školy. Vytvořený systém řízení umožňuje pravidelnou komunikaci všech vedoucích pracovníků s vedením školy. Všichni pracovníci mají jasně stanovené kompetence a zodpovědnost. Zvýraznil se jejich podíl na plánování, kontrole a hodnocení výchovně vzdělávací práce a podřízených zaměstnanců.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vladimír Ira

Další zaměstnanci ČŠI

Mgr. Božena Coufalová, Marie Jozová, Jiřina Svobodová, Ladislava Svatošová

V Český Budějovicích dne 23. června 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Lenka Holomková

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Jihočeského kraje, U zimního stadionu 1952/2, 370 76 Č. Budějovice	16. 7. 2003	11362/03
Zřizovatel: Jihočeský kraj, U zimního stadionu 1952/2, 370 76 Č. Budějovice	16. 7. 2003	dtto

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány